

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

1 30 יולי 2020

לפני:

כב' השופט כאמל אבו קאעוד – סגן נשיא

נציג ציבור (עובדים) מר נתן מזרחי

נציג ציבור (מעסיקים) מר יהונתן בוטבול

אלי אורי

התובע

ע"י ב"כ: עו"ד עינב זוסים

-

1. נ.ערנט.איי. קום בע"מ

הנתבעים

2. עמרם שנברגר

3. יהושוע הולס

ע"י ב"כ: עו"ד ראם סיקרון

2

פסק דין

3

1. בתובענה דנן עסקנו במערכת יחסים בלתי שגרתית בין מנכ"ל חברת תוכנה לבעליה, אשר הובילה לתביעה ולתביעה שכנגד לאחר שהתובע נחשד בגזל סוד מסחרי של החברה ועבודתו הסתיימה.

7

2. נביא להלן את העובדות שאינן שנויות במחלוקת, טענות הצדדים, נתאר את עיקר הדיון שהתקיים, ונפרט את הכרעת בית הדין.

10

העובדות שאינן שנויות במחלוקת בין הצדדים

12

3. התובע הועסק כמנכ"ל הנתבעת 1 (להלן: "החברה") החל מיום 1.12.2012 ועד ליום 17.5.2018, ובסה"כ 5 שנים ו-5.5 חודשים.

15

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

4. הנתבעת הינה בית תוכנה, המשווקת את זכות השימוש בתוכנה המשמשת
להפעלת קופות רושמות (להלן: "התוכנה"). בהתאם לדו"ח רשם החברות¹
החברה הוקמה ביום 19.8.2012.
5. בין הצדדים נחתם הסכם העסקה מיום 1.12.2012² ותוספת להסכם מיום
3.11.2013.³
6. הנתבע 2 (להלן גם: "עמרם") הינו בעל המניות והדירקטור היחיד בחברה. אין
חולק כי הנתבע 3 (להלן גם: "יהושע") אינו בעל מניות בחברה, אולם הצדדים
חלוקים בשאלה אם הוא בעל תפקיד בחברה או לאו.
7. בסמוך לפני הפסקת עבודתו, התובע, באמצעות מתכנתי החברה, הוריד את קוד
המקור של התוכנה על מחשב נייד שהחברה העמידה לשימוש.
8. ביום 17.5.18 התקיימה ישיבה בין הצדדים במסגרתה התובע הואשם בגניבת
קוד המקור של התוכנה ונמסרה לו במעמד הישיבה הזמנה לשימוע. במסגרת
הפגישה התלהטו הרוחות, התובע התבקש להשאיר את המחשב בחברה, אך הוא
יצא מהחברה מלווה במחשב הנייד.
9. התובע לא התייצב לישיבת השימוע אליה הוזמן, והוא לא שב ולא התבקש לשוב
לעבודה.
10. ביום 23.5.2018 נשלח לתובע מכתב מב"כ הנתבעים על פיו הוא נדרש בין היתר
להשיב את מחשב הנייד לאלתר ולהצהיר בכתב כי לא נעשה על ידו ולא נותר
בידו כל העתק של תוכנת המקור.

¹ נספח 4 לכתב ההגנה.

² נספח 1 לכתב התביעה.

³ נספח 2 לכתב התביעה.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

11. עוד באותו יום נשלח לב"כ הנתבעים מכתב תשובה מפי באת כוח התובע, לפיו
היא דוחה בכל תוקף את הטענות אשר הועלו במכתבו, טענה כי התובע פוטר
מעבודתו ביום 17.5.18 לאחר שנתקף פיזית על ידי גורם שלישי לעיני העובדים
במשרד. עוד נטען כי מכתב הזימון לשימוע רצוף שקרים ומנוגד למציאות
ומאחר והתובע פוטר אין בכוונתו להגיע לשיחת השימוע אשר "נועדה להכשיר
בדיעבד את הליך הפיטורים שנעשה שלא כדין". באשר למחשב נטען כי זה
יימסר חזרה לאחר שהתובע יעתיק את החומרים האישיים שיש לו על גביו. ב"כ
התובע הוסיפה כי מרשה עומד על קבלת מלוא פיצויי הפיטורים וזכויות נוספות.

12. מחשב הנייד הושב לחברה ביום 28.5.18 כשהוא פגום.

13. משכרו האחרון של התובע לחודש מאי קוזז חלף הודעה מוקדמת בסך 21,000
₪ בערכי נטו "בניכויי רשות".

14. שכרו הקובע של התובע עמד על 21,000 ₪ ברוטו. הנתבעת שחררה לזכות התובע
את כספי פיצויי הפיטורים שהופרשו בגינו בקופת הפנסיה בסך 57,089 ₪.

15. ביחס לתביעה שכנגד אשר בעיקרה מבוססת על העתקת קוד המקור על ידי
התובע, טוען האחרון כי הוא הוריד את קוד המקור למחשב הנייד לצורך ביצוע
עבודתו בלבד ואין בכך אפוא כדי להקים נגדו עילת תביעה כלשהי.

עיקר טענות הצדדים בקליפת האגוז

טענות התובע והנתבע שכנגד

16. עובר למינויו של התובע כמנכ"ל החברה הוא הועסק בה כמנהל פרויקטים
תקופה של 17 חודשים מחודש יולי 2011 ועד לנובמבר 2012. עם מינויו כמנכ"ל,
החברה הייתה מצויה בהפסדים ועל סף פשיטת רגל, אך התובע היה אחראי
להחייאתה והפיכתה לחברה רווחית.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

17. לאורך השנים התובע תרם לחברה רבות, זכה להערכה רבה מלקוחות החברה
ובעליה עד לתקופה האחרונה להעסקתו או אז השתנה היחס כלפיו והנתבעים
תכננו את סיום העסקתו.
18. הנתבע 3 הינו שותף של הנתבע 2 בחברה. הנתבעים 2 ו-3 פעלו בניגוד לחובת תום
הלב ובניגוד לדין אל מול נושי החברה והתקיימו הנסיבות המצדיקות הרמת
מסך ההתאגדות וחיובם באופן אישי ברכיבי התביעה.
19. בפגישה מיום 17.5.2018 התובע הותקף מול עיניהם של עובדי החברה, ורק
לאחר תקיפתו נמסרה לו הזמנה לשימוע כאשר ברור כי ההחלטה על פיטוריו
כבר התקבלה. מהתובע נלקחו מפתחות רכבו, הטלפון הנייד שלו נחסם בפניו
לאחר שעזב את המשרדים והגישה לתיבת הדואר האלקטרוני אשר שימשה
אותו הן לצרכיו הפרטיים והן לצרכי העבודה נחסמה גם היא.
20. התובע הזמין משטרה אשר ליוותה אותו מחוץ למשרדים ולתחנה להגשת
תלונה, לאחריה קיבל ימי מחלה מיום 17.5.2018 ועד ליום 24.5.2018.⁴
21. לאחר שהתובע עזב את המשרדים הנתבעים דאגו לפנות לעובדי החברה ולטעון
בפניהם כי התובע גנב מהנתבעים את הקוד של התוכנה.
22. התובע פוטר מעבודתו שלא כדין תוך פגיעה בפרטיותו ובשמו הטוב. לפיכך עומד
התובע על קבלת פיצויים בסך 506,411 ₪ בגין הפרש פיצויי פיטורים, חלף
הודעה מוקדמת עבור חודשיים בהתאם להסכם ההעסקה, השבת הסכום שקוּזו
בגין חלף הודעה מוקדמת, בונוס, פיצוי בגין פיטורים שלא כדין, הפרת חוק הגנת
הפרטיות וחוק המחשבים, לשון הרע ועגמת נפש.

⁴ נספח 9 לכתב התביעה – באישורי המחלה לא צוינה האבחנה הרפואית.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

טענות הנתבעים והתובעת שכנגד

23. התובע לא הועסק בחברה עובר למינוי כמנכ"ל, וממילא החברה הוקמה רק ביום 19.8.2012.

24. אין אמת בטענותיו של התובע להישגים ב"החייאתה" לכאורה של החברה והוא מבקש לנכס לעצמו זכויות והישגים לא לו. כבר במסגרת שנת עבודתו הראשונה של התובע נבחן סיום העסקתו של התובע, אולם הוא פעל בכוחניות ובסחיטה לשמור על מקום עבודתו והחזיק את נכסי החברה כבני ערובה בידיו. כך, התובע החליף את הסיסמאות של שרתי החברה באופן שאפשר לו, בכל רגע בו ירצה לנתק את שרתי המידע והשירות של הנתבעת, באופן שימנע שימוש וגישה של הלקוחות למידע, ובאופן שיחייב את הנהלת החברה להיכנע לתכתיביו. החברה ניסתה חוזר ונשנה לעודד את התובע מתוך תקווה כי תוכל להשתחרר מכבלי סחיטתו.

25. יהושע משמש כנציגו וכיועצו של עמרם. התובע לא הועסק על ידי הנתבעים אלא על ידי החברה בלבד וממילא אין עילה להרמת מסך ההתאגדות.

26. החברה מצאה לנכון לבחון סיום העסקתו של התובע, בין היתר, הואיל והתברר כי מספר ימים קודם למסירת מכתב הזימון לשימוע, העתיק התובע למחשב הנייד אשר נמסר לו על ידי הנתבעת לצרכי עבודתו, את גרסת הבסיס לתוכנה המצויה בבעלותה המלאה של הנתבעת (להלן גם: "קוד המקור"). בפגישה שהתקיימה ביום 17.5.18 ולאחר שנמסר לו מכתב הזימון לשימוע התובע נדרש למסור את המחשב הנייד לנתבע 2, הוא סירב תוך שטען כי קיים בו חומר אישי. ניסיונות להציע כי יגבה את כל החומר האישי באותו המעמד ויתיר את המחשב או יותיר את המחשב בידי צד ג' בנאמנות לא צלחו, והתובע נמלט ממשרדי החברה יחד עם המחשב לאחר שהלם באגרופו בנתבע 2.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

27. משנמנע התובע להתייצב לשיבת השימוע, הוא התפטר הלכה למעשה מעבודתו.
ככל שלמרות האמור ימצא בית הדין כי יש לראות בתובע כמי שפוטר מעבודתו,
יש לראות בהתנהלותו ככזו המהווה הפרת משמעת חמורה ואשר יש בה כדי
לשלול פיצויי פיטורים והודעה מוקדמת.
28. התובע החזיר את המחשב לאחר שפגע בו פגיעה פיזית באופן שמנע את שיחזור
הנתונים ממנו או השימוש בו ועל מנת לשבש את היכולת להוכיח את היקף
הנזקים אשר גרם וממשיך לגרום לחברה.
29. הטלפון הנייד נותר בידי התובע וכתובת הדוא"ל העסקית של התובע נחסמה
כהגנה על קניינה של החברה.
30. נוכח כל האמור הנתבעים מכחישים את זכאותו של התובע לכל אחד מרכיבי
התביעה ומבקשים כי בית הדין יחייב את התובע בפיצוי החברה בסך 307,089
ש"ח לפי פירוט הבא.
31. תוכנת קוד המקור הינה סוד מסחרי של החברה כמובנו של ביטוי זה בסעיף 5
לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999. העתקת התוכנה למחשב הנייד או נטילת
התוכנה ללא הסכמת החברה ובניגוד להנחיית בעלי החברה מהווה מעשה של
גזל סוד מסחרי בהתאם להוראות חוק עוולות מסחריות. קוד המקור מהווה אף
יצירה ספרותית, בהתאם לסעיף 1 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 ומשכך
היא מושא לזכויות יוצרים של החברה. העתקת קוד המקור מקנה לחברה
פיצויים בשיעור 100,000 ש"ח ללא הוכחת נזק מכוח חוק עוולות מסחריות ו-
100,000 ש"ח נוספים מכוח חוק זכות יוצרים ללא הוכחת נזק. בנוסף זכאית
החברה כי פיצויי הפיטורים ישללו מהתובע כך שיהיה עליו להשיב את הסכומים
שהופרשו ע"ח פיצויי פיטורים בקופת הפנסיה בסך 57,089 ש"ח. התובע הפר את
חובת תום הלב ואת הסכם העבודה בין הצדדים ולפיכך יש לחייב אותו בפיצויים
בסך 50,000 ש"ח נוספים.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

ההליך בבית הדין

32. לאחר קיומן של שתי ישיבות מקדמיות וסיום ההליכים המקדמיים בית הדין נתן צו להגשת תצהירי עדות ראשית. התובע הגיש תצהיר מטעמו, מטעם אחיו מר אלעד אורי ומטעם עובד אחר של החברה מר שמואל נוימן.

33. מטעם הנתבעים הוגשו תצהירי הנתבעים 2 ו-3, תצהיר מר יריב ישעיהו אליאב, יועץ עסקי של החברה תצהיר גב' רייניץ פנינה מתכנתת מחשבים בחברה, ותצהיר מר חיים גדליה יועץ עסקי של החברה.

34. ביום 23.1.20 נשמעו עדי התביעה וביום 3.2.20 עדי הנתבעים. בתום הדיון ניתן צו לסיכומים בכתב ואחרון הסיכומים הוגש ביום 8.6.20.

דיון והכרעה – בתביעה ובתביעה שכנגד

35. לאחר שעיינו היטב בכתבי הטענות על נספחיהם, ושמענו את עדויות הצדדים וסיכומיהם, הגענו לכלל מסקנה כי דין התביעה להידחות ברובה והתביעה שכנגד להתקבל בחלקה, ונימוקינו מפורטים להלן.

עבודה קודמת בחברת ערנט-טק

36. כאמור, התובע טען כי עבד בחברה תקופה של כשנה וחצי עובר למינויו כמנכ"ל, והנתבעת הכחישה את טענותיו בעניין זה. על אף שאין למחלוקת הזו שבין הצדדים נפקות לסוגיות שבפנינו מצאנו להעמיד את הדברים על דיוקם.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

37. התובע הועסק בתקופה השנויה במחלוקת בחברת ערנת-טק בע"מ⁵ (להלן: "ערנת-טק"), שהיא אישיות משפטית אחרת מזו של הנתבעת⁶. הנתבעת, הוקמה כאמור רק ביום 19.8.2012, למעלה משנה לאחר תחילת עבודתו של התובע בחברת ערנת-טק.

38. החברה אמנם רכשה מחברת ערנת-טק את הפעילות העסקית בתחום הקופות הרושמות, אולם התובע לא טען כי ברכישה זו יש כדי לשמור לו על הוותק. ההפך הוא הנכון, התובע העיד כי סיים את עבודתו בחברת ערנת-טק, נערך לו גמר חשבון והלך לעבוד בחברת אחרת (חברת מרקס) טרם מונה למנכ"ל בנתבעת.

39. משלא טען התובע לזכויות כלשהן בגין תקופת עבודתו בערנת-טק, הטענות שהועלו בעניין זה אינן רלוונטיות לענייננו, ובית הדין יתעלם אפוא מהן.

המנכ"ל מידר את הדירקטוריון מהפעילות השוטפת בחברה

40. מכלל הראיות שהונחו לפתחנו, התרשמנו כי יחסי העבודה בין התובע כמנכ"ל החברה לבעלים, לא היו אופייניים ליחסי דירקטור – מנהל. התובע התייחס לדירקטור בזלזול, דיבר עמו בשפה אגרסיבית ומשפילה, הוא לא פעל באופן מלא לטובת האינטרסים של החברה אלא לטובתו האישית, תוך שניסה להדיר את הדירקטור מאחיזה במושכות השליטה בחברה.

41. עמרם הצטרף לחברה לאחר שהתובע מונה כמנכ"ל, הוא היה בעלים של חברות נוספות והוא לא היה מעורב בניהול השוטף של החברה. התובע הוא שהיה אחראי על כלל הפעילות של החברה⁷ ועל כלל עובדיה⁸ ושמר בידיו את מלוא המידע הקשור בפעילות החברה.

⁵ תלוש שכר שצורף על ידי התובע כנספח 1 לתצהירו.

⁶ ראו: עדותו של התובע בפרוטוקול עמ' 9, שורה 15: התובע מודה כי לא עשה הפרדה בתצהירו בין הנתבעת לחברת ערנת-טק.

⁷ סעיף 16 לתצהיר העדות הראשית של התובע.

⁸ ראו עדותו של עמרם פרוטוקול עמ' 43, שורות 30-31.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

42. כפי שנראה להלן, שליטתו של התובע באופן הזה בחברה לא היה מושא הערכה לתובע כפי שהתובע ביקש לטעון, אלא ההפך הוא הנכון.
43. מטבע הדברים, כבעלים של החברה, עמרם היה מעוניין לשמור על קניינו – החברה ופעילותה העסקית ובכלל זה שמירה על התוכנה המהווה את הבסיס לפעילות החברה, רשימת הלקוחות והספקים. התוכנה, השרתים, הדואר האלקטרוני של החברה, מצלמות האבטחה וכיו"ב היו מוגנים טכנולוגית באמצעות סיסמאות גישה (להלן: "הסיסמאות") שהיו בידיו של התובע.
44. הנתבע 2 ביקש להבטיח כי הסיסמאות יהיו גם בידיו, אולם התובע קימץ בשיתופו של עמרם בסיסמאות על מנת להפעיל עליו לחץ בלתי הוגן לשיפור מעמדו ותנאי שכרו.
45. בקשתו של עמרם לקבלת הסיסמאות הייתה אחת הסיבות העיקריות למשבר ביחסים שבין הצדדים, המשבר שהסתיים בהורדת קוד המקור של התוכנה למחשב הנייד ששימש את התובע והוצאתו בכוח ממשרדי החברה כפי שנראה בהמשך.
46. בשיחה שהתקיימה בין הצדדים ומתועדת בהקלטה ובתמליל⁹, הנתבעים שיקפו לתובע את תחושתם לפיה הם נסחטים על ידו באמצעות סיסמאות הגישה כפי שנעשה בקשר לשכרו עובר לשנת 2014¹⁰. התובע אומנם אומר בשיחה שלא שינה סיסמאות אולם הוא לא מכחיש כי אמר שעשה כן. מעבר לכך, באותה שיחה התובע רמז כי הוא מחזיק בסיסמאות ככלי לחץ כתגובה על התערבותם בענייני החברה¹¹, ובלשונו:

"כן, בדקתם אם סדר העבודה תקין. לא היו לגיטימיות ... אין לי שום בעיה. אין שום בעיה. אתם עשיתם את הצעד שלכם, אני עשיתי את הצעד שלי. הכל בסדר". [ההדגשות הוספו – כ.א.ק].

⁹ נספח 3 לתצהיר עמרם.
¹⁰ עמ' 4-8 לתמליל נספח 3 לתצהיר עמרם.
¹¹ עמ' 8 לתמליל.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

47. מלבד האמור, עדותם של הנתבעים בעניין זה הייתה מהימנה עלינו, עקבית, וכנה, והיא הצביעה על חשש אמתי לגורל החברה כשהייתה בשליטתו של התובע.

48. כך, עמרם הצהיר בתצהיר והעיד על כך בעדותו בפנינו, כי לאחר שנת עבודתו הראשונה של התובע הוא בחן את סיום העסקתו של התובע. אולם, עצם העלאת אפשרות זו בפני התובע גרמה לכך שהתובע אמר כי החליף סיסמאות שרתי הנתבעת באופן המאפשר לו לנתק את שרתי הידע והשירות של החברה ללקוחותיה ובאופן שיחייב כניעה לתכתיביו מידית¹². זה, לטענתו של עמרם, מה שעמד מאחורי התוספת להסכם העבודה מיום 3.11.13¹³, אשר בסעיפים 7 ו-8 התווספו לו ההסכמות הבאות:

7. אלי מתחייב על העברת כל המידע הקשור לעבודתו בצורה מסודרת למחליפו הכוללת סיסמאות, אנשי קשר, ספקים וכן כל פרט הקשור לעניין החברה".
8. העברת אנשי קשר ובעלי תפקידים, ספקים אחת ושינוי סיסמאות לשרתים יתבצע במשותף עם עמרם שיינברגר ואלי אורי אחת לרבעון בישיבה שתקבע ע"י בעלי החברה".

49. גם התובע הודה בעדותו כי עם החתימה על התוספת להסכם העבודה היה משבר אמון בין הצדדים¹⁴.

50. ביום 17.4.18 פנה הנתבע 2 אל התובע בדוא"ל וביקש ממנו לשלוח לו במידית את הסיסמאות לדוא"ל של החברה לאחר שהוא נותק מהן על ידי התובע, וכן הסיסמאות למצלמות¹⁵, ובלשונו:

"אלי בוקר טוב, דורש נחרצות שוב שתשלח אליי במיידית הסיסמא למייל אדמין שניתקת/השעית אותי במכוון ובניגוד לחוק.

...

¹² סעיף 8 לתצהירו; פרוטוקול עמ' 36 שורה 31 עד עמ' 37 שורה 5.

¹³ נספח 2 לתצהירו של התובע.

¹⁴ פרוטוקול עמ' 17, שורה 3.

¹⁵ ראו: הודעת דוא"ל המצורפת נספח (לא מסומן) בעמ' 49 לתצהירו של הנתבע 2.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

לגבי המצלמות כבר התיאשתי מרוב הפעמים שאני מבקש ממך
גישה אליהם כמו גם התחמקותך/התנהלותך בעוד דברים."

51. עדותו של עמרם לפיה לא קיבל לידיו את כל הסיסמאות מקובלת עלינו ולא
נסתרה.¹⁶ מעבר לכך, עדותו של עמרם נתמכה אף בעדותו של התובע אשר הודה
לפחות בהחזקת סיסמא אחת שלא הסכים להעביר אותה לנתבעים.¹⁷

גם עדותה של פנינה תמכה בגרסתם של הנתבעים כי חששו מאיומיו של התובע
כי יפגע בפעילות החברה באמצעות הסיסמאות שבידיו. כך, בתצהירה¹⁸ היא
העידה כי הנתבעים הכינו אותה לפני זימון התובע לשימוע, הם חששו מאלימות
ולפגיעה במחשבי החברה ווידוא עמה כי במידה ותהיה בעיה תוכל לבצע שינוי
מהיר של כל הסיסמאות. פנינה תמכה בגרסת הנתבעים גם בעדותה בפנינו¹⁹
שלא נסתרה.

52. אין ספק כי למנכ"ל קיימת חובה לעדכן ולמסור כל מידע שיידרש לדירקטוריון
החברה, ודרישתו של הדירקטוריון מהמנכ"ל שוב ושוב, למסור לידיו את
הסיסמאות, מעידה על הלחץ שהפעיל התובע בעניין זה.

53. אמנם התובע הועסק תקופה העולה על 5 שנים, במהלכה תרם לחברה במידה
מסוימת כפי שאף הנתבעים מודים בסיכומיהם, אולם תרומתו הוכחתה
בהתנהלותו השלילית כלפי הדירקטוריון ובהרחקת האחרון מהשליטה בחברה.

התרשמנו כאמור כי עמרם לא היה מעורב בניהול השוטף של החברה וקיבלנו
את גרסתו לפיה לא עמד על דרישותיו לעניין הסיסמאות באסרטיביות והותיר
את המנכ"ל בתפקידו על אף שהרגיש כי נסחט על ידו, שכן הרגיש שידיו
כבולות²⁰ משך תקופה ממושכת עד לאירוע שהוביל להפסקת עבודתו של התובע.

¹⁶ פרוטוקול עמ' 39, שורות 8-10.

¹⁷ פרוטוקול עמ' 19, שורה 7.

¹⁸ סעיף 10 לתצהיר.

¹⁹ פרוטוקול עמ' 54, שורות 12-13.

²⁰ ראו עדותו של עמרם, פרוטוקול עמ' 38, שורות 15, ו-22.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

54. מר חיים גדליה, מי שייעץ לחברה בעבר ולא היה בקשרי עבודה עמה מאז, הצהיר כי הנתבעים 2 ו-3 ציינו בפניו כי הם חוששים להעביר את התובע מתפקידו עקב איומים מצדו להזיק לחברה²¹. מר גדליה לא זכר מה מהות האיום, אך זכר כי זה היה ביחס לנושאים מהותיים בפעילות החברה אשר יכלו לשתק את פעילותה. גם מר יריב ישעיהו אליאב, אשר גם הוא שימש בעבר²² כיועץ עסקי לחברה, הצהיר כי הנתבעים הביעו בפניו חשש מהתובע עקב איומיו להזיק לחברה²³ והוא העיד כי התובע בעצמו אמר לו כי הוא שומר את הסיסמאות וכתובות הגישה על מנת לוודא כי הנתבעים עושים כרצונו וכי לא אחת הבהיר להם כי יוריד את השרתים שכן הוא רואה בחברה כחברתו שלו²⁴.
- עדויותיהם של היועצים הארגוניים עשו רושם מהימן על בית הדין, הם עלו בקנה אחד עם תצהיריהם, עדותם לא נסתרה, ובינם לבין מי מהנתבעים אין קשרים עסקיים או אחרים כלשהם והיא אפוא נטולת אינטרסים.
55. מכלל הראיות שהוצגו עולה מפורשות כי התובע השתמש בסיסמאות הגישה, ככלי להפעלת לחץ פסול על הנתבעים, לחץ שבמידה מסוימת כבל את ידיהם ובמשך תקופה ארוכה מנע מהם לסיים את העסקתו.
56. לפיכך, הטענה לפיה התובע החזיק את נכסי החברה כ"ערובה", כפי שטענו הנתבעים, איננה רחוקה מהמציאות, ולכל הפחות התרשמנו כי הוא הקשה, במכוון, על בעלי החברה לקבל גישה לפעילותה השוטפת והתקינה של החברה.
57. מעבר לעובדה כי התובע הקשה על עמרם והגביל את הגישה שלו לניהול החברה הוא נהג בו בזלזול, והתנסח כלפיו בצורה גסה, וכך גם התנהל מול עובדי החברה.

²¹ סעיף 6 לתצהירו של מר חיים גדליה.

²² על פי עדותו למשך שנה "לפני 5 שנים" – פרוטוקול עמ' 49, שורות 8-15.

²³ סעיף 5 לתצהירו של מר יריב ישעיהו אליאב; פרוטוקול עמ' 50, שורות 8-9, 15-16, 31-33.

²⁴ סעיף 8 לתצהירו של מר יריב ישעיהו אליאב; פרוטוקול עמ' 50 שורות 9-11.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

58. משיחה שהתנהלה בין הצדדים התובע לא הכחיש כי הוא נהג לצעוק על העובדים
שלו ואף לא הכחיש כי הרים יד על אחד מהם²⁵ :

יהושע: למשל, דוגמא, עליי ממש לא מקובל זה שאתה מסוגל
להרביץ לעובד, גם אם הוא שמוליק.

...
עמרם: מותר לי להגיד שאתה לא צריך לצעוק על עובדים. מותר
לי. שאני לא חושב שזה.

...
אלי: לא צריך להיות...אני יכול להגיד לך...עם שמוליק שהוא
עם ההתנהגות שלו ואני עם ההתנהגות שלי, שנינו יצאנו
מטומטמים שם באותו, באותו יום. נכון. שנינו..."

59. בשיחה טלפונית שהתקיימה בין התובע לעמרם, נחשפה גם הלשון הגסה בה
השתמש התובע כלפי הנתבעים. כך, בשיחה הטלפונית, הוא מהלך אימים על
הנתבע 2 ומתועד אומר לו בין היתר את הדברים הבאים²⁶ :

"אתה רוצה לאיים עליי? אתה חושב שאתה מסוגל לאיים
עליי? מי אתה בכלל? מי אתה חושב שאתה בכלל? יא חתיכת
אפס. מי אתה? מי אתה? איזה כלומניק, שעובד על אנשים וגוזל
אנשים כל היום בכל מקום. אני היחיד שחושב שאתה רמאי?

...
הנה, אני אומר לך בפרצוף מה שאני חושב – אני חושב שאתה
סקרן, שאתה רמאי, שאתה נוכל סדרתי – זה כל מה שאני
חושב עליך".

60. במהלך כל השיחה, התובע נשמע צועק על עמרם, משפיל ומבזה אותו בצורה
קשה, וכל אותה עת עמרם משיב לו באיפוק רב, והוא לא הרים את קולו אף לא
פעם אחת.

61. מה שבלט בשיחה, הוא שהנתבע 2 מלין על כך שהתובע לא נשמע להוראות
הדירקטוריון וממדר אותו מניהול החברה, והתובע לא מקבל את המרות של
הנתבע 2, וכך בלשון התובע שמאשר את הדברים :

²⁵ תמליל נספח 3 לתצהיר עמרם, עמ' 10-11.
²⁶ תמליל נספח 4 לתצהיר הנתבע 2.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

1
2 "אז אני עושה תהליכים בניגוד למה שאתה קובע לי, כי אני
3 המנכ"ל, ובסמכות שלי לקבוע ולקבל אנשים לעבודה, ובסמכות
4 שלי לדאוג שהחברה, ובאחריות שלי גם והחובה שלי שהחברה
5 תתפקד כמו שצריך". [ההדגשות הוספו – כ.א.ק].
6

7 62. בהזדמנות אחרת, התובע כינה את הנתבע נוכל גם בפני נציג של חברת ישראלכרט
8 בזמן שחברת האשראי חסמה את האפשרות של החברה לקבל כרטיסי אשראי
9 מחו"ל²⁷. ללא ספק מדובר בהתבטאות חמורה בפני נותן שירותים חיוני לחברה.
10

11 התובע העתיק את קוד המקור בסמוך לפני הפסקת עבודתו

12

13 63. כאמור, החברה הינה "בית תוכנה" המשווקת את זכות השימוש בתוכנה
14 להפעלת קופות רושמות, כאשר אחזקת "קוד המקור" הינו הבסיס לאפשרות
15 שימוש בתוכנה כאמור.
16

17 64. אין חולק כי קוד המקור, היא התוכנה הבסיסית המהווה את המפתח לפעילות
18 החברה.
19

20 65. התוכנה מוגנת מפני העתקה בשם משתמש וסיסמא שהוחזקו בידי התובע
21 והמתכנתים של החברה בלבד²⁸.
22

23 66. הגם שבפגישה שהתקיימה בין הצדדים ביום 17.5.18 התובע הודה בפני
24 הנתבעים בהורדת הקוד למחשב הנייד וזו הייתה הסיבה להתלהטות הרוחות
25 בין הצדדים, בכתובים התובע הכחיש זאת, ככל הנראה מתוך סברה כי השיחה
26 לא תועדה. כך, במכתב באת כוחו מיום 23.5.18 התובע הכחיש כי העתיק את
27 הקוד²⁹ ואיים בתביעת לשון הרע בעניין זה. וכך נכתב במכתב:
28

²⁷ עדות התובע בפרוטוקול עמ' 24 שורות 21 עד 33; עמ' 25, שורות 1 עד 8.
²⁸ דברי התובע בתמליל המפגש מיום 17.5.18 עמ' 13, שורה 4.
²⁹ נספח 8 לתצהירי הנתבעים – סעי, 13 למכתב.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

1 **"טענת מרשתך בדבר העתק קוד הינה חמורה מאין כמוה**
2 **ומהווה הפרה בוטה של חוק איסור לשון הרע כלפי מרשי ואנו**
3 **נשקול צעדינו בעניין זה". [הטעויות במקור – כ.א.ק].**
4

5 67. גם בכתב התביעה התובע הכחיש העתקת הקוד למחשב הנייד וטען כי מדובר
6 בטענה **"הזויה שאין לה כל בסיס"**³⁰. על אף שהעתקת קוד המקור של התוכנה
7 הייתה הסיבה להתלהטות הרוחות בפגישה מיום 17.5.18 ואחת הסיבות
8 העיקריות לזימון לשימוע, התובע לא מצא מקום בכתב התביעה לשטוח את
9 גרסתו ולהסביר מדוע העתיק את קוד המקור למחשב.
10

11 68. התובע הודה בהורדת קוד המקור רק בכתב התשובה לכתב התביעה שכנגד, וטען
12 כי עשה כן לצורך ביצוע עבודתו, במסגרתה היה "מוריד/מגבה ומשכפל מפעם
13 לפעם ובהתאם לצורך את הקוד **לצרכי עבודה"**³¹.
14

15 69. רק בתצהירו של התובע ולאחר שקיבל לידי את קלטת השיחה מיום 17.5.18
16 הוא טען כי הוריד את הקוד למחשב כדי **"ללמוד פיתוח באופן עצמאי"**³².
17 בישיבה האחרונה,³³ התובע אמר לנתבעים כי בחר לעשות כן בזמן העבודה **על**
18 **מנת שלא להשתעמם כי לא רצה להתאמץ בשבילם**, ובלשונו:
19

20 **"הורדתי את זה למחשב שלי לפני שבועיים התקנתי ויז'ואל**
21 **סטודיו, שזה התוכנה שמפתחים איתה והתחלתי לשחק עם**
22 **הפיתוח, זהו.**
23 **אתה יודע למה עשיתי את זה? כי .. כי אני לא רציתי להתאמץ**
24 **בשביל החברה, אז במקום לשבת א... להשתעמם ישבתי,**
25 **למדתי פיתוח, כי אני לא רוצה להתאמץ בשבילכם, אתם לא**
26 **שווים שאני אתאמץ בשבילכם."**
27

28 70. מלשונו של התובע ניתן להתרשם כי כוונתו בהורדת הקוד לא הייתה תמימה,
29 שכן מיד אחרי הדברים הנ"ל הוא רמז שהוא עשה כן כתגובה להתערבות הנתבע
30 2 בענייני החברה, ובלשונו:³⁴

³⁰ סעיפים 26-27 ו-37 לכתב התביעה.

³¹ סעיף 11 לכתב התשובה לכתב התביעה שכנגד.

³² סעיף 42 לתצהיר עדותו הראשית של התובע.

³³ עמ' 23 לתמליל.

³⁴ עמ' 25 לתמליל.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

1
2 **"רדפת אחרי בדבר אחד בלבד, שגם זה עשית מאחורי הגב,**
3 **שנכנסת למנהל אדמיניסטרטור וקיבלתי התראה ואפילו לא**
4 **שלחת מיל אני נכנס לזה, זהו, ברגע שאתה התחלת לשחק גם**
5 **אני משחק משחקים בסוף עצרתי את זה המשחקים ושלחתי**
6 **מייל".** [טעויות במקור, ההדגשות הוספו – כ.א.ק].
7

8 התובע לא "עצר את המשחקים" כלשונו, כשסירב להותיר את המחשב הנייד,
9 עליו קוד המקור, בחברה.
10

11 71. התובע הודה כי ניסה להוריד את הקוד בעצמו ומשלא הצליח ביקש את עזרתם
12 של מתכנתי החברה³⁵, והוא מודה כי הוריד את הקוד למחשב הנייד בפעם
13 הראשונה בסמוך להפסקת עבודתו³⁶.
14

15 72. התובע הודה כי הוא איננו מתכנת ולא למד תכנות למעט תכנות בסיסית בבית
16 הספר³⁷, ואין לו בלשונו את היכולת אפילו לתכנת "מחשבון"³⁸ ועל כן הורדת
17 התוכנה הבסיסית להפעלת החברה על מנת "ללמוד" תכנות אינה סבירה
18 בעינינו.
19

20 73. גם אם היה ממש בטענות התובע בעניין זה, לא ברור מדוע לא הסתפק בהורדת
21 הקוד למחשב הנייד במשרד – הרי הוא טען כי למד תכנות, במשרד, על חשבון
22 שעות העבודה.
23

24 74. התובע העיד כי קוד המקור נמצא רק על גבי המחשבים הנייחים בחברה לשימוש
25 המתכנתים³⁹, התוכנה אינה מוצאת מחוץ לחברה⁴⁰ והאדם היחיד שהוציא
26 אותה מחוץ לחצרי הנתבעת היה הוא⁴¹.
27

³⁵ פרוטוקול עמ' 18, שורה 1.

³⁶ פרוטוקול עמ' 18, שורה 4.

³⁷ פרוטוקול עמ' 18, שורות 15-17.

³⁸ פרוטוקול עמ' 18, שורה 26.

³⁹ פרוטוקול עמ' 18, שורות 28-29.

⁴⁰ פרוטוקול עמ' 18, שורות 30-33.

⁴¹ פרוטוקול עמ' 19, שורות 1-2.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

75. גב' פנינה רייניץ הצהירה כי התובע ביקש ממנה להוריד את תוכנת קוד המקור למחשבו וכך עשתה. היא תיארה את בקשתו של התובע כ"ארוע לא צפוי ומעניין מבחינה פוליטית בחברה"⁴² וכי עובר לנקודה זו המתכנתים מעולם לא נדרשו להראות את התוכנה לתובע "מהצד הזה", וכי מדובר בעניין חריג⁴³. היא הסבירה כי התובע ביקש להוריד את הקוד המאפשר ביצוע שינויים בתוכנה (כמפתח) ולא רק שימוש בתוכנה כקופסא סגורה (כמו כל אדם אחר בחברה). גב' רייניץ הסבירה כי העתקת התוכנה דומה, על דרך האנלוגיה לאדם המקבל קובץ PDF לקריאה אשר הומר מתוכנת מעבד תמלילים כדוגמת וורד, העתקת הקוד על בסיס אותה אנלוגיה, דומה לקבלת קובץ הוורד עצמו אשר ניתן לשינוי מחד ומאידך להפקת קבצי PDF נוספים ואף ליצירת קבצי וורד אחרים תוך שימוש בחלקים מקובץ המקור, כלומר תוכנות חדשות המתבססות על הקוד המקורי⁴⁴, והתובע הסכים לאנלוגיה שעשתה גב' פנינה בעניין זה⁴⁵.
76. עדותה של גב' רייניץ הייתה מפורטת, עקבית ונהירה ועלתה בקנה אחד עם תצהירה. היא העידה עדות כנה ונטולת אינטרסים שכן אין בינה לבין מי מהצדדים קשר כלשהו, ועדותה עשתה על בית הדין רושם מהימן.
77. מכאן, שוכנענו כי העתקת קוד המקור על ידי התובע לא הייתה תמימה כלל ועיקר והוא עשה כן שלא מן הטעמים שפורטו על ידו.
- התובע הוציא את קוד המקור בכוח מהחברה ופוטר מעבודתו
78. כעולה מהאמור עד כה ברי כי הנתבעים לא היו שבעי רצון מעבודתו של התובע וביקשו לסיים את העסקתו. נראה כי גם התובע לא היה שבע רצון מהמשך עבודתו בחברה. כך, עובר למועד בו הסתיימו יחסי עובד ומעסיק, התובע איים להתפטר וביקש כי יפוטר מעבודתו מספר פעמים. כך, ביום 16.5.17, התובע כתב לנתבעים כי הוא מבקש שיתקיים עמו שימוע בנושא הפסקת עבודתו לאחריו

⁴² סעיף 9 לתצהיר גב' רייניץ.

⁴³ פרוטוקול עמ' 55, שורות 20-25.

⁴⁴ סעיפים 6 ו-7 לתצהיר גב' רייניץ.

⁴⁵ פרוטוקול עמ' 18, שורות 11-12.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

- 1 הוא מצפה לקבל מכתב פיטורים ומלוא זכויותיו⁴⁶ כך גם ביום 1.5.18 בהודעת
2 דוא"ל לנתבעים⁴⁷ התובע ביקש מהנתבעים לפטר אותו בהליך מסודר. ביום
3 1.3.2018 התובע כתב לנתבעים "נראה שהדבר היחיד שמפריע לכם להגשים את
4 הפוטנציאל זה אני. הגיע הזמן שתעשו עם זה משהו"⁴⁸.
5
6 79. הנתבעים ביקשו לקיים עם התובע פגישה, ולמסור לו מכתב זימון לשימוע,
7 והישיבה נקבעה ליום 17.5.18⁴⁹.
8
9 80. הישיבה מיום 17.5.18 שלאחריה הסתיימו יחסי העבודה בין הצדדים, תועדה
10 בהקלטה, שתומללה באמצעות התובע, והיא המפתח לשאלות המתעוררות
11 סביב נסיבות הפסקת עבודתו.
12
13 81. לאחר ששמענו את הקלטת ועיינו היטב בתמליל, מצאנו כי הושמט מהתמליל
14 חלקים מהותיים שנשמעים בבירור בקלטת, כפי שיוצג בהמשך.
15
16 82. הקלטת מתחילה בשיחה רגועה בין התובע לנתבעים 2 ו-3, בהמשך האחרונים
17 נשמעים מבקשים לברר עם התובע באיזה אופן ניתן יהיה להגן טוב יותר על קוד
18 המקור, מפני העובדים, על מנת למנוע מצב בו אחד העובדים ישתמש בקוד
19 המוצר כערובה לסחיטתם. למשמע רמיזותיהם של הנתבעים בעניין זה התובע
20 הודה כי הוריד את הקוד למחשב הנייד כשבועיים מוקדם לכך. אמנם טען
21 התובע כי הוא החל ללמוד באופן עצמאי פיתוח והוריד את הקוד למחשב על
22 מנת לפתח את הקוד⁵⁰, אולם בהמשך אמר להם בהתרסה כי הוא עשה את זה
23 כי לא רצה להתאמץ בשביל החברה כי הם "לא שווים את המאמץ"⁵¹. בהמשך
24 הוא הודה כי למעשה עשה את זה כתגובה על התערבות הנתבע 2 בניהול החברה
25 כשאמר "שברגע שאתה התחלת לשחק משחקים גם אני משחק משחקים"⁵².
26

⁴⁶ נספח עמ' 46 לתצהירו של הנתבע 2.

⁴⁷ נספח עמ' 61 לתצהירו של הנתבע 2.

⁴⁸ נספח עמ' 66 לתצהיר הנתבע 2.

⁴⁹ סעיף 18 לתצהירו של עמרם.

⁵⁰ עמ' 22 לתמליל, שורות 1-2.

⁵¹ עמ' 23 לתמליל, שורות 12-15.

⁵² עמ' 25 לתמליל, שורות 4-5.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

83. התובע מתועד מתנצח עם הנתבעים 2 ו-3 למרות שהם שמרו על לשון מכבדת
ובלתי מתלהמת לכל אורך השיחה המתועדת.
84. התובע טען בעדותו, באופן נחרץ, שהנתבעים לא אפשרו לו לכאורה למחוק
דברים אישיים מהמחשב הנייד ולכן לא הסכים להשאיר את המחשב במשרדי
החברה⁵³. בניגוד לטענותיו של התובע בעניין זה, **מהקלטת עולה מפורשות כי**
הנתבעים 2 ו-3 הציעו לו במעמד הפגישה, ב-3 הזדמנויות, להוריד את החומר
האישי ולהשאיר את המחשב בחברה והוא סירב לכך⁵⁴. **בעניין זה יוטעם כי**
הצעתם הנ"ל של הנתבעים נשמעת בבירור בקלטת, ולמרות זאת, הדבר
הושמט מהתמליל – נראה כי לא במקרה.
85. **לא רק שניתנה לתובע הזדמנות להעתיק את החומר האישי מהמחשב, אלא**
הציעו לו להשאיר את המחשב בנאמנות⁵⁵, **וגם להצעה זו סירב התובע, לקח את**
המחשב בכוח ויצא מהמשרד. במעמד זה, התפתחה תגרה בין הצדדים, לא ברור
מי הלם באגרופו באחר, התובע יצא מהמשרד ומהבניין בו מצויה החברה,
בכוחות עצמו ולא כפי שנטען על ידו בכתב התביעה (בליווי המשטרה), יהושע
יצא בעקבותיו, המשיך לדרוש את החזרת המחשב ובין לבין הזמינו הצדדים
משטרה, גם התובע וגם יהושע טענו במשטרה כי נתקפו.
86. הגם שלא ניתן להכריע מי תקף את האחר, ברי כי **התובע הוציא את מחשב**
החברה, עליו קוד המקור, בכוח, מרשות המעסיק.
87. ביום 23.5.18 פנתה הנתבעת באמצעות בא כוחה במכתב דרישה להשיב מידית
את מחשב הנייד ולהצהיר כי לא נעשה על ידו ולא נותר בידו כל העתק של תוכנת
המקור שאם לא כן התנהלותו תישקל במסגרת בחינת הנתבעת אפשרות סיום
העסקתו.

⁵³ פרוטוקול עמ' 19, שורות 31-32.

⁵⁴ דקה 20: 27 לתמליל; דקה 35: 27 ו- דקה 07: 28.

⁵⁵ עמ' 33, 34, ועוד לתמליל.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

88. במכתב מאותו יום, השיבה באת כוחו של התובע וטענה כי התובע פוטר על ידי הנתבעת ביום 17.5.18, הכחישה כי התובע הוריד ונטל את תוכנת קוד המקור למחשב הנייד ודרשה לקבל פיצויי פיטורים וזכויות נוספות.
89. רק ביום 28.5.18 השיב התובע, באמצעות שמואל נוימן, את מחשב הנייד וציוד נוסף של החברה. המחשב הושב לחברה עם נזק פיזי משמעותי שפגע בדיסק ללא יכולת שחזור המידע, כפי שאושר על ידי מעבדת המחשבים מטעם הנתבעת⁵⁶, שנתוניה לא נסתרו.
90. התובע טען באמצעות באת כוחו כי הוא ישיב את המחשב לאחר העתקת החומרים האישיים מבלי שנטען על ידו כי חלה בו תקלה כלשהי. על כן, מכלל האמור עד כה, שוכנענו כי התובע גרם נזק למחשב במזיד טרם השיבו לחברה.
91. בניגוד לטענות התובע, אין יסוד לטענה כי פוטר במהלך הישיבה מיום 17.5.18. בקלטת המתעדת את כל הפגישה בין הצדדים מאותו יום, לא נאמר לתובע בשום שלב, כי הוא מפוטר מעבודתו. ההפך הוא הנכון, הנתבעת מסרה לתובע הזמנה לשימוע ליום 24.5.18 אליו לא התייצב. גם מפניית ב"כ הנתבעים מיום 23.5.18 עולה מפורשות כי הנתבעת טרם החליטה על סיום העסקתו.
92. עם זאת, במכתב ההזמנה לשימוע נכתבו הדברים הבאים:
- "ככל שלא תתייצב לשימוע במועד האמור, יהווה הדבר ויתור על זכות השימוע והחברה תקבל החלטתה אם לסיים את עבודתך אם לאו, על סמך המידע המצוי בידיה בלבד".**
93. התובע כאמור לא התייצב לשימוע, אך אין לראות באי התייצבותו לשיבת השימוע כהתפטרות כפי שהנתבעים טענו, אלא כוויתור על זכותו להשמיע את עמדתו.

⁵⁶ נספח 9 לתצהיר עמרם.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

94. משלא התייצב התובע לשימוע, היה על הנתבעת להכריע, כפי שכתבתה בהזמנה לשימוע, בדבר סיום או המשך עבודתו של התובע באופן חד צדדי.

95. למרות הודעתה האמורה בהזמנה לשימוע, הנתבעת לא הודיעה לתובע על המשך העסקתו. ככל שהחברה, שהייתה מיוצגת בתקופה הרלוונטית, חפצה בהמשך העסקתו של התובע, מצופה היה כי תפנה אליו בדרישה לשוב לעבודתו. משלא עשתה כן, בניגוד לאמור בהזמנה לשימוע, התובע הלכה למעשה **פוטר מעבודתו**.

96. מבלי לפגוע באמור ובמאמר מוסגר יוטעם שגם לו לא היינו מגיעים למסקנה כי התובע פוטר מעבודתו, היה מקום בנסיבות הפסקת עבודתו, לראות בתובע כמי שהנסיבות לא אפשרו את המשך עבודתו, כאמור בסעיף 11 א לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963, הקובע כדלהלן:

"התפטר עובד מחמת הרעה מוחשית בתנאי העבודה, או מחמת נסיבות אחרות שביחסי עבודה לגבי אותו העובד שבהן אין לדרוש ממנו כי ימשיך בעבודתו, רואים את ההתפטרות לענין חוק זה כפיטורים." [ההדגשות הוספו – כ.א.ק].

97. בעניין זה יוער עוד כי הפסיקה⁵⁷ הכירה ככלל בנסיבות בהן נחשד עובד על ידי מעסיקו בגניבה, כנסיבות המזכות אותו בהתפטרות בדין מפוטר.

98. אולם כאמור, שוכנענו ממילא כי התובע פוטר מעבודתו ורכיבי פסק הדין מבוססים אפוא על הנחה זו.

גזל סוד מסחרי, הפרת זכות יוצרים והתנהלות שלא בתום לב

99. החברה עותרת לחייב את התובע בפיצוי נפרד בגין כל אחת מהעילות מכוח חוק עוולות מסחריות; חוק זכות יוצרים; ומכוח הפרת חובת תום הלב והפרת הסכם העבודה המחייב אותו לשמור על הקניין הרוחני של החברה.

⁵⁷ דב"ע נז/3-6 הגביע מוצרי ופלים בע"מ נ' מאיר גביא (27.1.97).

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

100. סעיף 6 לחוק עוולות מסחריות קובע שלא יגזול אדם סוד מסחרי של אחר.

101. סעיף 5 לחוק עוולות מסחריות קובע כי "סוד מסחרי" הינו "מידע עסקי, מכל

סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי כדין בנקל על ידי אחרים, אשר

סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחריו, ובלבד שבעליו נוקט

אמצעים סבירים לשמור על סודיותו". בהלכת צ'ק פוינט⁵⁸ נקבעו, בנוגע ל"סוד

מסחרי", הדברים הבאים:

"סוד מסחרי" אינו מילת קסם. על מעסיק הטוען לקיומו של סוד מסחרי להוכיח את קיומו. היינו, עליו לתאר ולפרט מהו הסוד. אין להסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של סוד... אלא יש להצביע לדוגמה על תוכנה, פורמולה, נוסחה מסוימת, רשימת לקוחות מסוימת, תהליך מסוים וכו'. במסגרת הוכחת הסוד המסחרי על המעסיק הקודם להוכיח גם את היקפו ואת הזמן שעליו להיוותר בגדר "סוד". יתרה מזו, על המעסיק הקודם להוכיח, כי מדובר ב"סוד" וכי הוא נקט באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד המסחרי, כגון חשיפתו בפני עובדים הזקוקים לו לצורך עבודתם ואי חשיפתו לעובדים אחרים או שמירת החומר במקום מוגן".

102. בפסיקה נקבעו מספר מבחנים לצורך הקביעה האם מידע מסוים מהווה סוד

מסחרי: המידע צריך להקנות יתרון מסחרי לבעליו⁵⁹; המידע צריך להיות סודי

ולא נגיש לציבור או מידע שיצירתו וגיבושו כרוכים בהשקעה של זמן, ממון

ומאמץ⁶⁰. החובה לשמור על סודות עסקיים של המעסיק, לא לנצלם לצרכי

העובד הוא או לצרכי זולתו ולא לגלותם, אינו מותנה בקיום הוראה מפורשת

בחוזה העבודה⁶¹.

103. קוד המקור מהווה ללא ספק סוד מסחרי על פי ההגדרה בחוק ובפסיקה כפי

שהובאו לעיל. מעבר לכך, התובע לא חלק כי קוד המקור מהווה סוד מסחרי של

החברה. כאמור, החברה הינה "בית תוכנה" המשווקת את זכות השימוש

⁵⁸ ע"ע 164/99 דן פרומר – רדגארד בע"מ, פד"ע לד 294 (1999).

⁵⁹ ת"א 184/93 זנכל בע"מ נ' פרי טעים בע"מ ואח', פ"מ נ"ה (1) 313.

⁶⁰ ת"א 2056/06 במברגר רוזנהיים בע"מ נ' שליט כהן יורם (26.6.12).

⁶¹ בג"צ 1683/93 יבין פלסט בע"מ ואח' נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים ואח' פ"ד מז (4) 702.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

בתוכנה להפעלת קופות רושמות, כאשר אחזקת "קוד המקור", כפי שתואר על ידי גב' רייניץ, הינו הבסיס לאפשרות שימוש בתוכנה כאמור. ללא התוכנה, אין לחברה זכות קיום, התוכנה היא שנותנת לה יתרון מסחרי על מתחריה, והיא "העץ" ממנו קוטפת החברה את "הפרי".

104. כפי שתואר על ידי גב' רייניץ בעדותה, בשימוש בתוכנה על ידי עובדי החברה ולקוחותיה, הם עושים שימוש בה כ"קופסה סגורה", וברי כי המידע הטכנולוגי בתוכנה אינו נגיש להם. קוד המקור שהורד למחשב הנייד של התובע לעומת זאת, הוא המפתח למידע הטכנולוגי הגלום בתוכנה, והוא זה המאפשר לתובע לעשות בתוכנה שינויים או להשתמש במידע הטכנולוגי הגלום בה כדי לבנות תוכנות נוספות. קוד המקור נשמר כאמור בשם משתמש וסיסמא, והגישה אליו הוגבלה לאנשים מעטים בחברה. בהעתקת קוד המקור למחשב הנייד, באמצעות המתכנתים בחברה, והוצאת המחשב בכוח מהחברה, בניגוד להפצרותיה של החברה שלא לעשות כן, התובע הפר את חובתו לשמור על רכושה הסודי של החברה, ואחראי בכך לגזל סוד מסחרי.

105. לתובע לא עומדת כל הגנה לגזל שבוצע על ידו, ושלל הטענות שהועלו על ידו בעניין זה, ובכללם טענתו כי עשה כן "לצרכי החברה" או כדי "ללמוד פיתוח", לא היו מהימנים עלינו, בלשון המעטה.

106. אין בהשבת המחשב בדיעבד, לאחר שחיבל בו כאמור לעיל, כדי לפטור את התובע מחבות על פי הוראות החוק. מדובר בתוכנת מחשב, שהוצאה על ידו בכוח מחצרי החברה, ונשמרה בידיו למשך למעלה מ-10 ימים. כשעסקינן בהוצאת תוכנת מחשב מחצרי בעליה, אין משמעות לפרק הזמן בו היא הוחזקה על ידי הגוזל, שכן אף בפרק זמן קצר ניתן להעתיקה ולשכפל את המידע הגלום בה אין ספור פעמים ואף להעביר אותו לצדדים אחרים.

107. משמצאנו את התובע אחראי לגזל סוד מסחרי, אנו סבורים כי יש מקום לחייב אותו בפיצויים לחברה, בין אם במעשיו נגרמו נזקים לחברה ובין אם לאו. בחוק קיימת אפשרות של פיצוי ללא הוכחת נזק, בהתאם לסעיף 13 לחוק עוולות מסחריות הקובע:

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

"פיצוי בלא הוכחת נזק

13. (א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת התובע, לפסוק לו, לכל עוולה, פיצויים בלא הוכחת נזק, בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים."

108. בטרם נקבע את גובה הפיצוי נבחן את זכויות החברה גם מכוח חוק זכות יוצרים.

הפרת חוק זכות יוצרים

109. סעיף 4 לחוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007 קובע מהן היצירות בהן תהיה זכות יוצרים:

"(א) זכות יוצרים תהא ביצירות הבאות:
(1) יצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, יצירה אמנותית, יצירה דרמטית או יצירה מוסיקלית, המקובעת בצורה כלשהי;
(2) תקליט;
ובלבד שהתקיים לגבי היצירות האמורות אחד התנאים הקבועים בסעיף 8 או שיש בהן זכויות יוצרים מכוח צו או לפי סעיף 9.
(ב) לעניין סעיף קטן (א), מקוריות של לקט היא המקוריות בבחירה ובסידור של היצירות או הנתונים שבו."

110. זכות יוצרים חלה לרוב על יצירות אמנותיות-תרבותיות כגון ציור, צילום, שיר, מחזה ויצירה קולנועית, אך גם על תוכנות מחשב.⁶²

111. זכות היוצרים בתוכנת מחשב הוכרה לראשונה בישראל במסגרת פסק הדין בעניין ניו-קוב⁶³. רק בשנת 1988 עוגנה הזכות מפורשות בתיקון לפקודת זכות יוצרים-1924, שקבע כי "לעניין זכות יוצרים, דין תוכנה של מחשב כדין יצירה ספרותית כמשמעה בחוק זכות יוצרים, 1911". מכוח קביעה זו, נהנו תוכנות המחשב מכל הזכויות הכלכליות שהיו נתונות לבעליהן של יצירות ספרותיות. בפקודה משנת 1924 הוגדר המונח תוכנת מחשב באופן הבא: "תוכנה של מחשב" – בין שהיא תכנית מקור ובין שהיא קוד יעד⁶⁴. התייחסות זו באה

⁶² (ראו לעניין זה ספרה המקיף של שלומית יניסקי רביד, קניין רוחני בעבודה, 30 (תשע"ג-2013, להלן: יניסקי רביד, קניין רוחני).

⁶³ ת"א (ת"א) 3021/84 Apple Computer Inc נ' ניו-קוב טכנולוגיות בע"מ, פ"מ תשמ"ז(1) 397 (1984).
⁶⁴ סעיף 2 לפקודה, כפי שתוקן בחוק לתיקון דיני הקניין הרוחני (התאמה להוראות הסכם הטריפט), התש"ס-1999, ס"ח 4.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

- 1 להבהיר, כי רכיבי התוכנה המוגנים בזכויות יוצרים כיצירה ספרותית כוללים
2 הן את קוד המקור של התוכנה (ה-source code), שהוא קוד הנכתב בשפת
3 תוכנה הניתנת לקריאה על ידי בני אדם (או לפחות על ידי מתכנתים), והן גם את
4 קוד היעד (ה-object code), המהווה "תרגום" של קוד המקור לשפה בינארית
5 הנקראת על ידי המחשב⁶⁵.
- 6
7 112. ההכרה כי דין תוכנת מחשב כדין יצירה ספרותית נשמרה גם בחוק זכות יוצרים,
8 כאשר בסעיף 1 לחוק נקבע, כי תוכנת מחשב היא יצירה ספרותית. באשר
9 להגדרת המונח "תוכנה של מחשב", הרי שזו הורחבה ובסעיף 1 לחוק נקבע, כי
10 "תכנת מחשב" משמעה "תוכנת מחשב בכל צורה שבה היא מבוטאת".
- 11
12 113. לתוכנת מחשב שלושה שלבי פיתוח: שלב אפיון התוכנה, שבו קובעים את
13 דרישות התוכנה ואת תפקידיה; שלב התכנון (העיצוב), שבו קובע המתכנת
14 כיצד תבצע התוכנה את המטלות שהוגדרו; ושלב התכנות, שבו מתורגם העיצוב
15 ממצב של שרטוטים ומבנים סכמתיים לשפת תכנות⁶⁶. כמו בהפרה של כל יצירה
16 ספרותית, הפרה של תוכנת מחשב מתבצעת על ידי יצירת עותק של התוכנה או
17 חלק מהותי ממנה, ללא הרשאת בעל זכויות היוצרים⁶⁷.
- 18
19 114. בפסק הדין המנחה בעניין הרפז⁶⁸, קבע בית המשפט העליון כי ההגנה על תוכנת
20 מחשב אינה משתרעת רק על העתקתו של קוד התוכנה עצמו, אלא שהיא קיימת
21 וחלה בשלושת שלבי הפיתוח של התוכנה. בית המשפט העליון קבע, כי כל אחד
22 משלבי פיתוח התוכנה יכול לבוא לידי ביטוי מוחשי נפרד ולפיכך, זכות היוצרים
23 בתוכנת מחשב משתרעת הן על כל אחד משלבי הפיתוח והן על היצירה המוגמרת
24 עצמה. כן נקבע, כי ההגנה על תוכנה מתפרשת על הרכיבים המילוליים או
25 החיצוניים של התוכנה וגם על הרכיבים הפנימיים, שהם הבחירה ברעיונות
26 וארגונים. נקבע, כי ההגנה משתרעת מעבר לקוד המילולי של התוכנה ומוענקת
27 גם לצורה (artwork), למבנה (structure), להזנת המשתמש (user) inputs, לסדר
28 (sequence) ולארגון (organization). בית המשפט הדגיש, כי שלב הגדרת
29 הדרישות ושלב עיצוב התוכנה הם השלבים החשובים והמרכזיים בהליך

⁶⁵ ראו מיכל שור-עופרי "הגנת תוכנת מחשב" יוצרים זכויות – קריאות בחוק זכות יוצרים 491, 494 (מיכאל בירנהק וגיא פסח עורכים, 2009) (להלן: שור-עופרי, הגנת תוכנת מחשב).

⁶⁶ ראו: עניין הרפז, בעמ' 19.

⁶⁷ ראו: שרה פרזנט דיני זכויות יוצרים כרך ראשון, 561 (מהדורה שלישית 2008) (להלן: פרזנטי).

⁶⁸ עא 139/89 ישראל הרפז נ' עופר אחיטוב, מד(4) 016.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

פיתוחה של תוכנת מחשב וכי עיקר הזמן והמאמצים המושקעים בפיתוח תוכנה מוקדשים לשלבים אלו (עניין הרפז, עמ' 19-21). בעניין הרפז, כבעניינו, עמדה על הפרק שאלת ההגנה על תוכנת מחשב שלכאורה הועתקו ממנה חלקים משלבי האפיון והתכנון, היינו החלקים שאינם מילוליים, כאשר קוד המקור בתוכנה היה שונה מקוד התוכנה המקורית. כאמור לעיל, בית המשפט העליון קבע בעניין הרפז, כי ההגנה שניתנת לתוכנת מחשב כוללת גם את שלבי האפיון והתכנון והיא אינה מצומצמת לקוד המילולי בלבד. בעשותו כן הסתמך בית המשפט על הפסיקה האמריקנית בזמנה, אשר קבעה, כי העתקת התוכנה בכל אחד מהשלבים הללו הינה הפרת זכות היוצרים בתוכנה (ראו Whelan Associates v. Jaslow Dental Laboratory (1986) (להלן: עניין Whelan)).

115. בהתאם לסעיף 56 לחוק זכות יוצרים, אשר קובע, כך:

"(א) הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים. (ב) בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:

- (1) היקף ההפרה;
- (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע.

(ג) לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת.
..."

116. התובע כאמור גזל מהחברה את קוד המקור שללא ספק מהווה על פי הוראות החוק והפסיקה שהובאה לעיל יצירה ספרותית, ולפיכך עומד לחברה גם סעד מכוח חוק זכות יוצרים.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

117. לחברה עומד סעד גם בשל התנהלות חסרת תום לב של התובע, שכן בהתנהלותו של התובע הוא הפר את חובת האמון בינו לבין מעסיקתו, חובת האמון המחייבת את העובד לשמור על סודותיה המסחריים של מעסיקתו⁶⁹. בשים לב לסעיף 56(ב)(8) לחוק זכות יוצרים הנ"ל, בקביעת הפיצוי מכוח החוק רשאי בית הדין לשקול גם את מידת חוסר תום הלב של הנתבע (הנתבע שכנגד בענייננו).

118. ככלל מקום בו שני הסדרים חקיקתיים שונים מקנים לנפגע, כל אחד לעצמו, זכות וסעד של פיצוי בצידה, "הכלל העקרוני הוא שהנפגע יקנה את שתי הזכויות גם יחד, ואולם בפיצוי לא יזכה אלא פעם אחת בלבד, בגין אחת מן הזכויות"⁷⁰. בענייננו, העתקתה קוד המקור מהווה, בראש ובראשונה, עוולה מסחרית, הגם שהיא גם עוולה על פי חוק זכות יוצרים ואף מהווה הפרה של חובת תום הלב ביחסי עבודה והפרת הסכם העבודה. על כן הנכון הוא לפסוק לחברה פיצוי סטטוטורי אחד בגין גזילת קוד המקור.

119. על רקע האמור, בהתחשב בקווים המנחים בפסיקה, בשים לב למעמדו הבכיר של התובע בחברה, ובהתחשב בכך כי גזל מהחברה את תוכנת המחשב המהווה את הבסיס לקיומה ולפעילותה העסקית, החלטנו להעמיד את הפיצוי הכולל לנתבעת על סך 50,000 ₪. על סכום זה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1.6.2018 ועד למועד התשלום המלא בפועל.

שלילת פיצויי פיטורים וחלף הודעה מוקדמת

120. נוכח פיטוריו, התובע זכאי לכאורה להשלמת פיצויי פיטורים בסך 8,411⁷¹ וחלף הודעה מוקדמת עבור חודשיים בהתאם להסכם העבודה עמו⁷² בסך 42,000 ₪. אלא, שבנסיבות העניין, בהן הוא נטל שלא כדין את קוד המקור של הנתבעת ובשל התנהלותו כמתואר בתביעה שכנגד ביקשה החברה לשלול ממנו את זכויותיו בעניין זה ולפצות אותה בשיעור הסכומים שהופרשו על ידה לקופת הפיצויים ואשר שוחררו לזכותו כאמור לעיל.

⁶⁹ ראו בעניין זה את מה שקבעתי בעניין זה בסע"ש (י-ם) 4354-12-13 א. קרמר דוד בע"מ - ניקולאי גליצניקוב (9.8.16) הרלוונטי לענייננו.

⁷⁰ ראו רע"א 5768/94 א.ש.י.ר יבוא יצור והפצה נ' פורום אביזרים ומוצרי צריכה בע"מ, פ"ד נב(4) 289, 337-338 (1998).

⁷¹ 21,000 ₪ X 66/12 שנים = 115,500 ₪ בניכוי 57,089 ₪ שהופרשו לקופת הפנסיה = 58,411 ₪.

⁷² תוספת להסכם העבודה - נספח 2 לתצהיר התובע.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

121. סעיפים 16-17 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 קובעים:

16. לא יהיה עובד זכאי לפיצויים או יהיה זכאי לפיצויים חלקיים בלבד, הכל לפי הענין, אם פוטר בנסיבות, שעל פי הסכם קיבוצי החל על המעסיק והעובד – ובאין הסכם כזה, על פי ההסכם הקיבוצי החל על המספר הגדול ביותר של העובדים באותו ענף – מצדיקות פיטורים ללא פיצויים או בפיצויים חלקיים בלבד.

17. בענף העבודה שאין בו הסכם קיבוצי, רשאי בית הדין האזורי לעבודה לקבוע שפיטוריו של עובד היו בנסיבות המצדיקות פיטורים ללא פיצויים או בפיצויים חלקיים שיקבע; בדונו בעניין זה יונחה בית הדין האזורי לעבודה על פי הכללים שבהסכם הקיבוצי החל על המספר הגדול ביותר של עובדים.

122. נטל ההוכחה כי נתקיימו נסיבות המצדיקות שלילת פיצויי פיטורים ודמי הודעה מוקדמת מוטל על המעסיק⁷³. בנוסף, כאשר נטענת נגד העובד טענה כי ביצע מעשה בעל אופי פלילי, נדרשת מידת הוכחה מוגברת, מעבר למידת ההוכחה הרגילה הנדרשת בהליך אזרחי⁷⁴.

123. עוד נפסק כי "הלכה פסוקה היא מימים ימימה כי 'שלילת פיצויי פיטורין ותמורת הודעה מוקדמת נעשית במשורה, במקרים הקיצוניים ביותר'⁷⁵; באשר 'הפיטורים כשלעצמם, אף תוך כדי תשלום פיצויי פיטורים, הם עונשי'⁷⁶. התכלית שבשלילת פיצויי הפיטורים שתי פנים לה: להעניש את העובד בגין עבירת משמעת חמורה שביצע; ולהוות מסר מרתיע לכלל העובדים מפני ביצוע מעשים דומים. בשלילת פיצויי הפיטורים, מעביר המעביד לעובדי המפעל מסר מרתיע, תוך מתן ביטוי הולם להסתייגותו 'מהתנהלותו הפסולה של העובד'⁷⁷.

⁷³ דב"ע ל/6-3 שמואלי – שרייר, פד"ע א 69 (1970); דב"ע שן/119-3 עיתונות מקומית בע"מ – אשר בן עמי, פד"ע כב 303 (1990).

⁷⁴ (דב"ע (ארצי) נה/3-60 חמיד – הלמן, (מיום 5.7.95); ע"ע (ארצי) 1079/04 מרכולית כוכב בע"מ – עיזבון המנוח לב רובינשטיין ז"ל, (מיום 25.4.06) והאסמכתאות שם).

⁷⁵ עע 1126/00 מלון עציון בע"מ – אביעזר שרונים, (מיום 22.10.02).

⁷⁶ דב"ע לא/3-3 רים בע"מ – נסים יוסף, פד"ע ב' 215, 219.

⁷⁷ עע 60/06 תמר מיזר (בבליוביץ) – צ'ק פוינט טכנולוגיות תוכנה בע"מ, (מיום 30.10.06); ע"ע (ארצי) 214/06 אלוניאל

בע"מ – צ'רניאקוב, (מיום 31.5.07) – להלן: "עניין אוניאל".

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

124. בהתאם לפסיקה שלילת פיצויי פיטורים צריכה להיעשות בהתאם לנסיבות כל
מקרה ומקרה. השיקולים שיש לשקול בבואנו לבחון סוגיה זו נקבעו בהרחבה
בפסק הדין בעניין אלוניאל, בו נקבע כדלקמן:

**"השיקולים לחומרה - חומרת המעשים בגינם פוטר העובד;
הנזק שנגרם למעביד או שעלול היה להיגרם לו עקב כך, היקפו
והשלכותיו; משך הזמן ומספר הפעמים שביצע העובד את
מעשיו החמורים; תקופת עבודתו של העובד, מעמדו ותפקידו
ומידת האמון הנובעת הימנו; הפרת האמון - המועצמת
כשמדובר ביחסי עבודה ממושכים, בתפקיד בכיר, או בתפקיד
אמון; השפעת התנהגותו של העובד והמעשים בגינם פוטר, על
עובדים אחרים ועל יחסי העבודה במקום העבודה והיקף
ההרתעה בנסיבות המקרה;
השיקולים לקולא - אופן ביצוע העבודה במהלך תקופת עבודתו
של העובד ותרומתו למעביד; משך תקופת העבודה, וכפועל
יוצא הימנה - עוצמת הפגיעה הצפויה בעובד ובמשפחתו,
כתוצאה משלילת פיצויי הפיטורים, במלואם או בחלקם, בשים
לב לסכום שיותר בידיו למחייה; נסיבותיו האישיות של
העובד, לרבות גילו, מצבו המשפחתי, מצב בריאותו ויכולת
ההשתכרות העתידית שלו".**

125. באותו אופן החוק מאפשר גם שלילת הודעה מוקדמת מכוח סעיף 10(2) לחוק
הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, תשס"א-2001.

126. בהתנהלותו כלפי הדירקטוריון כמתואר לעיל ובהעתקת קוד המקור למחשב
הנייד והוצאת המחשב בכוח מחצרי החברה, על אף שנדרש מפורשות לא לעשות
כן, הפר התובע הפרת משמעת חמורה המחייבת הפעלת הסנקציה בדבר שלילת
פיצויי פיטורים והודעה מוקדמת.

127. מחד גיסא בהתחשב במעמדו הבכיר של התובע בחברה, בהתנהלותו במהלך
העבודה ובסיומה (הדיר את עמרו מהחברה במשך תקופת ממשוכת, גזל
מהחברה את קוד המקור העומד בליבת העיסוק בחברה והפר באופן חמור
וביודעין את חובת האמון המוגברת עליו המוטלת עליו מתוקף יחסי העבודה בין
הצדדים), ומאידך גיסא בהתחשב בתרומתו של התובע לחברה כפי שהנתבעים
הודו בסיכומיהם, ובהינתן הפיצוי שהוא חויב בו בגין הגזל, ובאיזון הכולל,
החלטתנו לשלול את יתרת הכספים שהגיעו לו בגין פיצויי פיטורים בלבד,

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

המהווים כמחצית מכלל פיצויי הפיטורים שהגיעו לו, ולהותיר בידיו את הכספים שהופרשו לקופת הפנסיה ושחררו לזכותו זה מכבר. כמו כן, מאותם שיקולים החלטנו לשלול הודעה מוקדמת של חודש אחד מתוך השניים שהגיעו לו על פי הסכם העבודה.

128. על כן, הנתבעת תשלם לתובע חלף הודעה מוקדמת בשיעור שכר חודשי אחד, בסך 21,000 ₪. על הסכום הנ"ל יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל מיום 1.6.2018 ועד למועד התשלום המלא בפועל.

ניכוי מהשכר-קיזוז חלף הודעה מוקדמת

129. עם הפסקת עבודתו, החברה קיזזה משכרו של התובע לחודש מאי 2018 חלף הודעה מוקדמת בסך 21,000 ₪, וכפי שנטען על ידי התובע הניכוי בוצע מהנטו לתשלום, באופן שהפחית עוד את הזכויות שהגיעו לו בחודש זה.

130. אין חולק כי שכרו של התובע עמד על 21,000 ₪ ברוטו. הנתבעת שילמה לתובע שכר יסוד, באופן יחסי לימי עבודתו, בסך 12,600 ₪, דמי הבראה בסך 132 ₪ ופדיון חופשה בסך 18,924 ₪, ובסה"כ 31,656 ₪. לאחר ניכוי תשלומי החובה, ניכתה הנתבעת **מהנטו** לתשלום סך של 21,000 ₪ נוספים, ונותר לתובע 559 ₪ נטו בלבד לחודש זה. בכך, נראה כי הנתבעת גרמה להפחתת מס משמעותית מגמר החשבון באופן שפגע בזכאותו של התובע לגמר חשבון. עם זאת התובע לא כימת את תביעתו בעניין זה ועתר לפיצוי בסך 21,000 ₪ בלבד ולפיכך לא ניתן יהיה לפסוק לו סכום גבוהה יותר. בגין המס ביתר שנוכה לכאורה, זכאי התובע לפנות לרשויות המס בבקשה מתאימה.

131. כאמור, בנסיבות בהן התובע פוטר מעבודתו, הנתבעת לא הייתה רשאית לנכות חלף הודעה מוקדמת, ועליה להשיב אפוא לתובע את הסכום שנוכה. על כן, על הנתבעת לפצות את התובע בסך 21,000 ₪ שנוכו משכרו שלא כדין.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

132. בנסיבות העניין ונוכח מהות המחלוקת בין הצדדים סביב נושא הפסקת עבודתו, לא מצאתי מקום להוסיף על הסכום הנ"ל פיצויי הלנה. עם זאת, על הסכום הנ"ל יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1.6.2018 ועד למועד התשלום המלא בפועל.

133. משוויתר התובע על התייצבות להליך השימוע, לא מצאנו לפסוק לזכותו פיצוי כלשהו בגין פיטורים שלא כדין ותביעתו בעניין זה נדחת אפוא.

בונוס

134. לטענת התובע במסגרת עבודתו השיג לנתבעים מענק בגובה 570,000 ₪ מהקרן לפיתוח ירושלים וכן 40,000 ₪ ממשד הכלכלה, וסוכם בין הצדדים כי הוא יקבל בונוס בסך 20,000 ₪ בגין השגת המענק.

135. התובע לא הוכיח הסכמה בין הצדדים לתשלום בונוס כלשהו. הוא הפנה למייל שנשלח לנתבעים ביום עבודתו האחרון במסגרתו הוא "מבקש את שהובטח לו" ללא כל פירוט. אין במסמך שהפנה אליו ראיה לסיכום כלשהו, ולא ניתן לבסס עליו את תביעתו לבונוס.

136. טענת התובע בסיכומיו לפיה הנתבעים הודו לכאורה בכתב ההגנה בהתחייבותם לתשלום הבונוס משוללת יסוד. אין במייל האמור כדי להוות ולו ראשית ראיה להוכחת טענותיו.

137. בהעדר ראיות להסכמה לשלם בונוס כלשהו, גם התביעה בעניין זה נדחת.

הפרת חוק הגנת הפרטיות וחוק המחשבים

138. לטענת התובע הוא זכאי לפיצוי בגן הפרת חוק הגנת הפרטיות וחוק המחשבים בענייננו שכן עם הפסקת עבודתו הטלפון ששימוש אותו נחסם והנתבעים "חיסטו בתכתובות ובהודעות שבו" לכאורה. כמו כן לטענתו הנתבעים חסמו את הגישה שלו לכתובת הדוא"ל, כתובת אשר שימשה אותו גם לצרכיו הפרטיים.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

139. הנתבעים הודו בחסימת הגישה של התובע לדוא"ל לאחר סיום עבודתו, אולם לא הובאה כל ראיה לחדירה לטלפון הנייד של התובע ו"חיסוט בתכתובות והודעות" כטענתו. זאת ועוד, הטלפון הנייד נותר בידי התובע, והוחזר רק ביום 28.5.18⁷⁸ ועל כן הטענה לפיה חדרו לטלפון וחיסטו בהודעות שבו אינה נהירה לבית הדין ולא הוכחה ממילא.

140. אין בחסימת הגישה של התובע לדוא"ל בעבודה בנסיבות בהן נחשד בגזל סוד מסחרי כדי להקנות לתובע סעד כלשהו במיוחד בשים לב כי הגזל הוכח על ידי הנתבעת, וחסימת הגישה שלו לדוא"ל של החברה נעשתה כדי לצמצם את הנזק של החברה, שמה יפנה ללקוחותיה ויגרום לנזק נוסף.

הפרת חוק איסור לשון הרע

141. לא מצאנו לקבל את תביעתו של התובע לפי חוק איסור לשון הרע.

142. לטענת התובע הנתבעים האשימו אותו בגניבה בפני עובדי החברה, אולם הוא לא הביא ראיות לכך. התובע הסתפק בצירוף מסרון של עובד בחברה ממנו עולה לכאורה כי הנתבעים האשימו את התובע בפניו בגניבה. אולם רושם המסרון לא הוזמן לעדות והתובע לא הביא כל ראיה אחרת לטענותיו בעניין זה. מעבר לאמור, ממילא, עומדת לנתבעים הגנת "אמת דיברתי" משהוכח בפנינו כי התובע גזל מהנתבעים את קוד המקור על גבי מחשב נייד שהוציא מהחברה בכוח.

פיצוי בגין עגמת נפש

143. נוכח קביעתנו לעיל, לא מצאנו מקום לפסוק לתובע פיצוי בגין עגמת נפש כלשהי ודין תביעתו גם בעניין זה להידחות.

⁷⁸ ראו: נספח 26 לתצהיר התובע.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

הרמת מסך

144. בשים לב כי תביעתו של התובע נדחתה ברובה ובהתחשב בכך כי הסעדים שנפסקו לו נבלעים ממלא בסכומים שנפסקו לחברה, אין הכרח לדון בטענותיו להרמת מסך ההתאגדות ולחייב את הנתבעים 2 ו-3 באופן אישי. עם זאת, ולו למען שלמות התמונה, יוטעם כי לא מצאנו עילה להרמת מסך בתובענה דנן.

145. כפי שכבר נקבע פעמים רבות בפסיקה, נקודת המוצא היא הכלל לפיו יש ליתן תוקף לקיומה העצמאי והנפרד של החברה, על פי עקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה שהינו עקרון יסודי בדיני התאגידים. החריג לכך, בדמות הכלל בדבר הרמת מסך, נועד למקרים חריגים ויוצאי דופן כדי לתת מענה לניצול לרעה של עקרון האישיות המשפטית של החברה על ידי בעל מניות בה, כך שהוא מסתתר מאחורי מסך ההתאגדות על מנת להתחמק מהתחייבויות שנטל על עצמו תוך מעשה תרמית או התנהגות בלתי נאותה.

146. התובע טען בעלמא כי הנתבעים 2 ו-3 פעלו שלא בתום לב ובכוונה לרמות ולהונות את נושי החברה ועובדיה, אולם לא הניח תשתית עובדתית אף לא לכאורית לתמיכה בטענותיו. זאת ועוד, התובע לא הראה כי החברה נקלעה לקשיים כלשהם או כי היא מתקשה לפרוע את חובותיה.

147. אמנם הצביע התובע על חשבונית שהוצאה על ידי הנתבע 2 לחברת "בונים איתך בע"מ" ע"ס 40,000 ₪⁷⁹, וטען כי מדובר "בהלבנת הון" שכן לטענתו אין קשר בין בונים איתך בע"מ לנתבעת, אולם טענותיו בעניין זה לא הוכחו. עמרם הסביר כי מדובר בתשלום **שהתקבל** בחברה בגין ייעוץ שנתן כפי שמותר לו לעשות כבעלים של החברה, וכלל אין מדובר בהלבנת הון וטענותיו בעניין זה לא נסתרו.

⁷⁹ נספח 11 לתצהיר התובע.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

148. התובע לא הוכיח כי מדובר בעסקה בלתי כשרה, ובכל מקרה אין די בכך לבד כדי להביא להרמת מסת ההתאגדות.

149. אמנם, למרות שיהושע אינו בעל מניות או בעל תפקיד רשמי בחברה, שוכנענו כי הנתבעים הציגו אותו כבעלים בחברה⁸⁰, הוא השקיע בחברה (לטענתו כמה מאות אלפי שקלים)⁸¹, וברי כי היה לו אינטרס בהצלחתה. זאת ועוד, יהושע צירף את חתימתו על התוספת להסכם ההעסקה של התובע⁸² (כנציג בעלים). עם זאת, אין באמור כדי להביא לחיוב של יהושע באופן אישי בחיובי החברה.

סוף דבר

150. לסיכום, הנתבעת תשלם לתובע סך של 42,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1.6.2018 ועד למועד התשלום המלא בפועל, לפי הפירוט שלהלן:

א. החזר ניכוי מהשכר בסך 21,000 ₪;

ב. חלף הודעה מוקדמת בסך 21,000 ₪;

151. התובע ישלם לנתבעת סך של 50,000 ₪ בגין התנהלותו כמתואר לעיל. על סכום זה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 1.6.2018 ועד למועד התשלום המלא בפועל.

152. בשים לב לתוצאה אליה הגענו, ובהתחשב כי לא היה מקום לצרף את הנתבעים 2 ו-3 כנתבעים בתביעה העיקרית, התובע יישא בהוצאות משפט בסך 3,500 ₪ ובשכ"ט ב"כ הנתבעים בסך 12,500 ₪ נוספים.

⁸⁰ כך לדוגמא פנינה העידה כי עמרם ויהושע "בעלי החברה" - פרוטוקול עמ' 52, שורה 14.

⁸¹ פרוטוקול עמ' 60, שורות 13-16.

⁸² פרוטוקול עמ' 60 שורות 18-19.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

סע"ש 35769-07-18

153. הנתבעת רשאית לקזז מהסכומים שהתובע חייב לה את הסכומים שנפסקו לזכותו.

3

154. ערעור על פסק דין זה הוא בזכות. ערעור ניתן להגיש לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים בתוך 30 יום מיום שפסק הדין יומצא לצד המבקש לערער.

6

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

8

ניתן היום, ט' אב תש"פ, (30 יולי 2020), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

9

מר יהונתן בוטבול,
נציג ציבור (מעסיקים)

כאמל אבו קאעוד,
סגן נשיא

מר נתן מזרחי
נציג ציבור (עובדים)

10

11

12

13